

Pripombe Koalicije za trajnostni razvoj podeželja na 2. osnutek »Zakona o soobstoju genso spremenjenih rastlin...«, vklj Dodatek 1 in 2 (Zveza Biodar ter društva Ajda)

Pripravila / uredila: Anamarija Slabe, Inštitut za trajnostni razvoj
Datum: 25.10.2006

II. BESEDILO ČLENOV

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen
(vsebina zakona)

Ta zakon določa za izvedbo 26.a člena Direktive 2001/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. marca 2001 o namernem sproščanju genso spremenjenih organizmov v okolje in razveljavitvi Direktive Sveta 90/220/EGS (UL L št. 106 z dne 17.4.2001, str. 1), kot je bila spremenjena na podlagi 43.člena Uredbe (ES) št. 1829/2003 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2003 o genso spremenjenih živilih in krmi (UL L št. 268 z dne 18.10.2003, str. 1) in ob upoštevanju Priporočila Komisije z dne 23. julija 2003 o smernicah za pripravo nacionalnih strategij in najboljših praks za zagotovitev soobstoja genso spremenjenih posevkov s konvencionalnim in ekološkim kmetijstvom (2003/556/EC; UL L št. 189 z dne 29.7.2003, str. 36) pogoje za pridelavo genso spremenjenih kmetijskih rastlin (v nadaljnjem besedilu: GSR), ki se pridelujejo na prostem ali v zaščitenem prostoru, ukrepe, ki jih je potrebno izvajati za zagotovitev soobstoja GSR z ostalimi kmetijskimi rastlinami, pogoje in način oblikovanja območij za pridelavo GSR in območij brez GSR, vzpostavitev in vodenje registra distributerjev semenskega materiala GSR in registra pridelovalcev GSR, postopke za uveljavljanje odškodnine za nastalo škodo zaradi prisotnosti genso spremenjenih organizmov (v nadaljnjem besedilu: GSO) v pridelkih, monitoring prisotnosti GSO v rastlinah in pridelkih na kmetijskih gospodarstvih ter inšpekcijski nadzor.

2. člen
(uporaba zakona)

(1) Določbe tega zakona se uporabljajo za pridelavo GSR na prostem ali v zaščitenem prostoru.

(2) Da ne bi prišlo do nenamerne prisotnosti GSO v kmetijskih pridelkih, živilih ali krmi, se za spravilo GSR in njihov transport do skladišča na kmetijskem gospodarstvu, za predelavo GSR na kmetijskem gospodarstvu ter za nadaljnji transport pridelkov oziroma živil in krme, proizvedenih iz teh GSR, uporabljajo tudi določbe predpisov, ki urejajo predelavo kmetijskih pridelkov ter sledljivost in označevanje GSO v živilih in krmi.

3. člen
(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. genso spremenjene kmetijske rastline (v nadaljnjem besedilu: GSR) so kmetijske rastline in njihovi deli, vključno s semeni in razmnoževalnim ter sadilnim materialom, ki so GSO v skladu s predpisi, ki urejajo GSO;
2. vrsta GSR je skupina rastlin najnižje botanične razvrstitve, ki ji pripadajo GSR;
3. ista vrsta rastlin kot so GRS je skupina rastlin iste botanične razvrstitve kot so GSR, tudi če so genso nespremenjene;

4. sorodna vrsta rastlin kot so GSR so vse rastline določene botanične razvrstitve, ki so gensko združljive¹ z GSR;
5. posebni identifikator za GSO je koda za identifikacijo GSO, ki se posameznemu GSO dodeli v skladu z Uredbo Komisije (ES) št. 65/2004 z dne 14. januarja 2004 o vzpostavitvi sistema za razvijanje in dodeljevanje posebnih identifikatorjev za gensko spremenjene organizme (UL L, št. 10 z dne 16.1.2004, str. 5);
6. soobstoj je pridelava kmetijskih rastlin na določenem območju pod pogoji in na način, ki omogočajo izbiro med pridelavo GSR ter konvencionalnim, ekološkim ali drugim načinom pridelave;
7. kmetijsko gospodarstvo je gospodarstvo, ki je vpisano v register kmetijskih gospodarstev v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo;
8. pridelovalec GSR je fizična ali pravna oseba, ki se v skladu s predpisi, ki urejajo kmetijstvo, šteje za nosilca kmetijskega gospodarstva, in prideluje GSR v skladu s tem zakonom;
9. pridelava GSR na prostem je pridelava GSR na grafični enoti rabe kmetijskih zemljišč (v nadaljnjem besedilu: GERK), brez uporabe kakršnekoli zaščite ali pridelava pod zaščitno folijo (vključno s premičnimi tuneli) ali pridelava z uporabo drugih prekrivnih materialov;
10. pridelava GSR v zaščitenem prostoru je pridelava GSR na GERK-u, ki ima v skladu s predpisi, ki urejajo evidenco dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč, oznako dejanske rabe kmetijskih zemljišč 'rastlinjak' (steklenjak in plastenjak);²
11. GERK je grafična enota rabe kmetijskih zemljišč kot je določeno v zakonu, ki ureja kmetijstvo,
12. območje ekološkega kmetovanja je območje, na katerem je vsaj 10% kmetijskih zemljišč vključenih v ekološko pridelavo.³

4. člen **(splošna slovnična oblika)**

V tem zakonu uporabljeni izrazi, ki se nanašajo na osebe in so zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženski in moški spol.

5. člen **(splošni pogoji za pridelavo GSR)**

(1) GSR se lahko pridelujejo le na podlagi dovoljenja za pridelavo GSR, ki ga v skladu s tem zakonom izda ministrstvo, pristojno za kmetijstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), če se GSR pridelujejo na GERK-u, ki je v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, vpisan v evidenco GERK-ov kmetijskega gospodarstva, katerega nosilec je pridelovalec GSR, in če pridelovalec GSR:

- izpolnjuje predpisane pogoje glede strokovne usposobljenosti za ravnanje z GSR,
- zagotovi, da bodo na GERK-ih, na katerih prideluje GSR, ter na GERK-ih in drugih zemljiščih, ki ležijo v varovalnem pasu, izvedeni ukrepi za zagotavljanje soobstoja, predpisani s tem zakonom, ter
- izjavi, da bo izpolnjeval obveznosti pridelovalca GSR iz 10. člena tega zakona.

(2) Šteje se, da je pridelovalec GSR strokovno usposobljen za ravnanje z GSR, če ima sam ali član njegovega kmetijskega gospodarstva veljavno potrdilo o opravljenem preizkusu znanja s področja ravnanja z GSO in zagotavljanja soobstoja iz 18. člena tega zakona (v nadaljnjem besedilu: potrdilo o

¹ Kaj ta besedna zveza pomeni?

² Varnostne razdalje med gojenjem GSR na prostem in v zaščitenem prostoru se ne bi smele razlikovati, saj je so lahko tudi rastline v zaščitenem prostoru v enakem stiku z okoljem kot tiste na prostem, npr. v primeru, da rastlinjak zračimo, kar omogoča nemoten dostop žuželk, v veliki meri pa tudi vetra. Zato ne smemo predpostaviti, da gre tuže samo po sebi za večjo stopnjo izolacije!

³ Predlagamo, da v Sloveniji oblikujemo predpis, ki identificira »območja ekološkega kmetovanja«, kar bi lahko uporabljali pri načrtovanju razvoja dejavnosti (kmetijskih, razvoja podeželja, turizna idr.) na nekem območju, pa tudi v primeru drugih potreb. Tu bi tudi opredelili, kaj to pomeni v geografskem smislu oz. na kateri (geografski, upravni...) ravni se tako območje določi.

opravljenem preizkusu znanja). Če je pridelovalec GSR pravna oseba, mora imeti potrdilo o opravljenem preizkusu znanja fizična oseba, ki je pri tej pravni osebi odgovorna za pridelavo GSR⁴.
Prešibko – gl. opombo!

(3) Pridelovalec GSR zagotovi, da bodo ukrepi v varovalnem pasu, predpisani s tem zakonom, izvedeni tudi na GERK-ih in drugih površinah, ki ležijo v varovalnem pasu in ki niso v uporabi njegovega kmetijskega gospodarstva, če vlogi za pridobitev dovoljenja za pridelavo GSR priloži soglasja nosilcev kmetijskih gospodarstev, ki imajo v tem varovalnem pasu v uporabi GERK-e, in soglasja lastnikov posameznih katastrskih parcel v tem varovalnem pasu, ki niso nosilci kmetijskih gospodarstev. Soglasje mora vsebovati navedbo obvez, ki jih bodo sprejeli omenjeni nosilci kmetijskih gospodarstev, da bo zagotovljeno izvajanje ukrepov v varovalnem pasu, predpisanih s tem zakonom.

6. člen **(splošne informacije o možnosti pridelave GSR)**

(1) Nosilec kmetijskega gospodarstva, ki namerava pridelovati GSR, lahko kadarkoli zaprosi ministrstvo za splošne informacije o možnosti pridelave določene vrste GSR na določenem območju.

(2) V splošni informaciji lahko nosilec kmetijskega gospodarstva pridobi informacijo o pogojih za pridelavo GSR, o območjih, v katerih pridelava GSR ni dovoljena, o obveznostih pridelovalca, ki ima dovoljenje za pridelavo GSR, o predpisani širini varovalnega pasu, o soglasjih, ki jih mora pridobiti, ter o ukrepih, ki jih je treba izvesti v skladu s tem zakonom.

DOVOLJENJE ZA PRIDELAVO GSR NA POSAMEZNEM GERK-u

7. člen **(ukrepi v varovalnem in pribežališčnem pasu)**

(1) Za zagotavljanje soobstoja in za preprečevanje nenamerne prisotnosti GSO v rastlinah, ki niso GSR, se okoli posameznega GERK-a ali dela GERK-a, na katerem se pridelujejo GSR, določi varovalni pas, v katerem se izvajajo ukrepi, določeni v tretjem odstavku tega člena.

(2) Varovalni pas je sklenjena površina, ki obdaja GERK ali del GERK-a, na katerem se pridelujejo GSR. Širina varovalnega pasu se določi glede na vrsto rastlin, ki ji pripadajo GSR, glede na način pridelave (na prostem ali v zaščitenem prostoru)⁵ ter na lokalne, naravne geografske in druge posebnosti, ki bi lahko vplivale na soobstoj oziroma na nenamerno prisotnost GSO v drugih rastlinah iste vrste kot so GSR ali v njihovem pridelku.

(3) V varovalnem pasu iz prejšnjega odstavka se rastline, ki so iste ali sorodne vrste kot so GSR, ne pridelujejo, razen če gre za gojenje GSR, ki so gensko spremenjene tako, da so odporne na insekte⁶.

⁴ Ustrezno bodo morali biti usposobljeni vsi, ki bodo delali z GSR (od setve do oskrbe in transporta na obratu), saj se bodo le tako znali ustrezno ravnati (pomembno je ZAVEDAJE, s kakšnimi organizmi imajo opraviti, in kakšne so lahko posledice neustreznega ravnanja). Zato mislimo, da je ta zahteva prešika – glasi naj se, da morajo biti strokovno usposobljene : »vse osebe, ki gojijo GSR, ravnajo z njimi oziroma jih transportirajo«.

⁵ Kot že prej razloženo, menimo, da pri določanju širine varovalnega pasu tu ne bi bilo upravičeno delati bistvenih razlik.

⁶ Ta določba ni jasna, saj vsebuje izraz »praviloma«, ki v slovenskem jeziku relativizira predpis. Če želimo, da se iste ali sorodne vrste rastlin v zaščitenem pasu NE pridelujejo (zaradi večje zaščite pred morebitnim onesnaženjem), potem naj se v zakon zapiše, da »...se v zaščitenem pasu rastline, ki so iste ali sorodne vrste kot so GSR, ne pridelujejo, razen če gre za gojenje GSR, ki so gensko spremenjene tako, da so odporne na insekte«.

Potem pa se ta primer razloži v nadaljnjem besedilu, kot je to že storjeno.

(4) Ukrepi iz prejšnjega odstavka se nanašajo na vse GERK-e in katastrske parcele, ki ležijo v varovalnem pasu iz drugega odstavka tega člena, razen gozdnih zemljišč ter vodnih ali drugih površin, kjer rastlin iste ali sorodne vrste kot so GSR, ni mogoče pridelovati. Šteje se, da posamezni GERK ali katastrska parcela leži v varovalnem pasu, če:

- leži v varovalnem pasu več kot 80 % skupne površine posameznega GERK-a ali katastrske parcele oziroma
- znaša najkrajša razdalja med zunanjim robom GERK-a ali dela GERK-a, na katerem se pridelujejo GSR, in med zunanjim robom posameznega GERK-a ali katastrske parcele, ki sega v varovalni pas, manj kot 95 % predpisane širine varovalnega pasu.

(5) Če se na prostem pridelujejo GSR, ki so gensko spremenjene tako, da so odporne na insekte (v nadaljnjem besedilu: na insekte odporne GSR), je treba za preprečitev razvoja odpornih insektov urediti tudi pribežališčni pas. Pribežališčni pas je enakomerno širok zunanji rob GERK-a ali dela GERK-a, na katerem je dovoljena pridelava GSR. V pribežališčnem pasu mora pridelovalec GSR pridelovati gensko nespremenjene rastline iste vrste kot so GSR. Površina pribežališčnega pasu mora obsegati najmanj 20 % skupne površine, ki je na tem GERK-u posejana ali posajena z rastlinami vrste, ki ji pripadajo GSR. Rastline v pribežališčnem pasu in njihov pridelek se štejejo, da vsebujejo GSO in morajo biti zato označeni v skladu s predpisi, ki urejajo označevanje GSO.

(6) Če je treba v skladu s prejšnjim odstavkom urediti pribežališčni pas, se lahko širina varovalnega pasu zmanjša za širino pribežališčnega pasu.

(7) Vlada⁷ določi za posamezno rastlinsko vrsto širino varovalnega pasu iz drugega odstavka tega člena in sorodne vrste iz tretjega odstavka tega člena.

8. člen **(vloga za pridelavo GSR)**

(1) Dovoljenje za pridelavo GSR pridobi pridelovalec GSR na podlagi vloge, ki jo na ministrstvo vloži za posamični GERK, na katerem namerava pridelovati določeno vrsto GSR, najpozneje 120 dni pred predvidenim začetkom pridelovanja teh GSR.

(2) V vlogi, ki jo vloži na predpisanem obrazcu, navede podatke o:

- pridelovalcu GSR (firma ali osebno ime ter sedež ali naslov; davčna številka; matična številka poslovnega subjekta ali enotna matična številka občana);
- kmetijskem gospodarstvu, katerega nosilec je pridelovalec GSR (KMG-MID številko, ki mu je dodeljena v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, v nadaljnjem besedilu: KMG-MID številka);
- GERK-u ali delu GERK-a, na katerem namerava pridelovati GSR (identifikacijska oznaka GERK-a; v nadaljnjem besedilu GERK_PID, vrsta dejanske rabe na tem GERK-u, skupna površina GERK-a ter površina GERK-a, na kateri namerava pridelovati GSR, če GSR ne namerava pridelovati na celotnem GERK-u);
- GSR, ki jih namerava pridelovati na tem GERK-u (rastlinska vrsta in sorta ter posebni identifikator za GSO);
- GERK-ih ali katastrskih parcelah, ki ležijo v varovalnem pasu (GERK_PID, vrsta dejanske rabe na tem GERK-u, skupna površina GERK-a, katastrska občina, številka in površina parcele);
- osebi, ki je strokovno usposobljena za ravnanje z GSR (osebno ime in naslov; davčna številka; enotna matična številka občana, številka in datum veljavnega potrdila o opravljenem preizkusu znanja).

(3) Vlogi mora priložiti:

⁷ **Vprašanje:** v primeru, da to določi vlada, gre zadeva tudi še v javno obravnavo, ali ne? Za nas je nadvse pomembno, da bomo ta predpis lahko komentirali.

- izjavo, da bo izpolnjeval obveznosti pridelovalca GSR iz 10. člena tega zakona in
- pisno soglasje nosilcev kmetijskih gospodarstev, ki imajo v uporabi GERK-e, ki ležijo v varovalnem pasu, določenem v skladu s 7. členom tega zakona, ali ki nanj mejijo, ali lastnikov posameznih katastrskih parcel, ki ležijo v tem varovalnem pasu oziroma ki nanj mejijo.⁸
- potrdilo o opravljenem usposabljanju za gojenje GSR nosilcev kmetijskih gospodarstev oziroma odgovorne osebe⁹.

(4) Iz soglasja posameznega nosilca ali lastnika iz druge alineje prejšnjega odstavka mora biti jasno razvidno, na katere GERK-e ali katastrske parcele se nanaša.

(5) S soglasjem iz druge alineje tretjega odstavka tega člena se posamezni nosilec ali lastnik strinja:

- z namero pridelovalca GSR, da bo na GERK-u, ki je naveden v vlogi, prideloval GSR določene vrste,
- z ukrepi, ki jih je treba izvesti v skladu s 7. členom tega zakona, in zato na svojih GERK-ih ali katastrskih parcelah v varovalnem pasu v letu, v katerem se bodo pridelovale GSR, ne bo prideloval rastlin iste ali sorodne vrste kot GSR, če pa jih bo prideloval, morajo biti gensko nespremenjene, njihov pridelek pa mora označiti kot GSO.

(6) Podrobnejšo vsebino vloge predpiše minister.

9. člen (izdaja dovoljenja)

(1) Če so izpolnjeni pogoji iz 5. člena tega zakona, izda ministrstvo dovoljenje za pridelavo GSR, ki velja eno rastno dobo, v primeru večletnih rastlin (npr. sadnih rastlin, trte ali hmelja), pa največ do datuma, do katerega velja dovoljenje določenega GSO za dajanje na trg z namenom pridelave v skladu s predpisi, ki urejajo GSO, oziroma za največ 10 let.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka mora ministrstvo pred odločitvijo o izdaji dovoljenja pridobiti mnenje ministrstva, pristojnega za okolje, če leži GERK, na katerega se nanaša vloga, v zavarovanem območju ali ekološko pomembnem območju v skladu z zakonom, ki ureja ohranjanje narave.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena ministrstvo ne izda dovoljenja, če:

- se vloga nanaša na GSR, ki nimajo dovoljenja za dajanje na trg z namenom pridelave v skladu s predpisi, ki urejajo GSO,
- je iz vloge razvidno, da sorta GSR ne izpolnjuje pogojev za pridelavo in trženje v skladu s predpisi, ki urejajo trženje semenskega materiala kmetijskih rastlin,
- leži ali meji GERK, na katerega se nanaša vloga, ali pripadajoči varovalni pas v posebnem varstvenem območju v skladu z predpisom, ki ureja posebna varstvena območja, oziroma če GERK na tako območje meji,
- meji GERK, na katerega se nanaša vloga, ali pripadajoči varovalni pas, na območje ekološkega kmetovanja¹⁰,
- leži GERK, na katerega se nanaša vloga, ali pripadajoči varovalni pas v območju brez GSR iz 19. člena tega zakona,

⁸ Menimo, da je ta zahteva nujna, da preprečimo razburjenje in spore na terenu. Zavedamo se, da Evropska komisija trenutno ni navdušena nad takim določilom, vendar pa je »... urejanje soobstoja v pristojnosti držav članic, saj ni nikakršnega predpisa na ravni EU za to področje (razen NEOBVEZUJOČIH smernic)«. To je mnenje prof. dr. Ludwiga Kraemerja, pravnika-sodnika s 25-letnim stažem v Evropski komisiji, zdaj prof. na univerzi v Bremnu, Nemčija (ustni razgovor, A. Slabe).

⁹ **Vztrajamo pri tem, da mora biti vlogi priloženo omenjeno potrdilo, saj bo le v tem primeru zagotovljeno, da pridelovalec dovolj dobro ve, v kaj se spušča!**

¹⁰ Menimo, da predlagana ureditev **ne upošteva** posebne vloge in hkrati posebne občutljivosti ekološkega kmetijstva. Evropski komisiji je po potrebi treba dopovedati, da je ekološko kmetijstvo v Sloveniji pomembna (prednostna?) strateška usmeritev in da ga mora država zato pač ustrezno zaščititi.

- je iz mnenja ministrstva, pristojnega za okolje, iz prejšnjega odstavka razvidno, da bi imela pridelava GSR negativne posledice za prosto živeče živalske in rastlinske vrste na GERK-u ali v varovalnem pasu ter na njihov življenjski prostor,
- je pridelovalec, ki je vložil vlogo, vključen v oblike kmetovanja, pri katerih uporaba GSO ni dovoljena,
- pridelovalec GSR v preteklem letu ni izpolnjeval obveznosti pridelovalca GSR iz 10. člena tega zakona.

(4) Ministrstvo vpiše podatke iz dovoljenja iz prvega odstavka tega člena v register pridelovalcev GSR iz drugega odstavka 25. člena tega zakona ter te podatke posreduje pristojni upravni enoti, na podlagi katerih upravna enota po uradni dolžnosti vpiše v evidenco GERK podatke o GERK-u, na katerem je dovoljena pridelava GSR, o vrsti GSR, ki se lahko prideluje na tem GERK-u, o GERK-ih, ki ležijo v varovalnem pasu in na katerih se izvajajo ukrepi iz 7. člena tega zakona, ter o roku veljavnosti dovoljenja.

10. člen (obveznosti pridelovalca GSR)

(1) Pridelovalec GSR mora zagotavljati, da bodo na GERK-u, na katerem prideluje GSR, izvedeni ukrepi iz 7. člena tega zakona, ki se nanašajo na pribežališčni pas.

(2) Pridelovalec GSR mora za pridelavo uporabiti semenski material GSR, ki izpolnjuje zahteve za trženje v skladu s predpisi, ki urejajo semenski material kmetijskih rastlin, in ki je označen s posebnim identifikatorjem GSO, na katerega se nanaša dovoljenje za pridelavo GSR. Če semenskega materiala ne uporabi v celoti, mora neuporabljen semenski material obdelati termično ali na način, da ni več uporaben za setev ali saditev oziroma da ni več sposoben za nadaljnjo reprodukcijo.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka sme pridelovalec GSR neuporabljen semenski material, ki je v originalno zaprti embalaži in označen v skladu s predpisi, ki urejajo trženje semenskega materiala kmetijskih rastlin, vrniti distributerju semenskega materiala GSR, pri katerem je semenski material nabavil.

(4) Pridelovalec GSR mora GSR, ki jih je pridelal v skladu z dovoljenjem iz prejšnjega člena, ter njihov pridelek označiti v skladu s predpisi, ki urejajo označevanje GSO.

(5) Če pridelovalec GSR na svojem kmetijskem gospodarstvu prideluje tudi gensko nespremenjene rastline iste vrste kot GSR, mora zagotoviti, da je pridelek GSR med spravilom, transportom in skladiščenjem fizično ločen od pridelka gensko nespremenjenih rastlin, ali vse gensko nespremenjene rastline te vrste in njihov pridelek označiti kot GSO.

(6) Na GERK-u, na katerem je pridelal GSR v skladu z dovoljenjem iz prejšnjega člena:

- mora v naslednji rastni dobi sproti uničevati samosevne rastline, ki so morebiti zrasle iz materiala, ki je ostal na teh površinah po spravilu pridelka GSR v preteklem letu, in
- določen čas ne sme pridelovati rastlin iste ali sorodne vrste kot so GSR.

(7) Pridelovalec GSR mora za posamičen GERK, na katerem v določeni rastni dobi prideluje GSR, voditi evidenco o pridelavi GSR, ki vsebuje načrt pridelave z označenim varovalnim in pribežališčnim pasom ter podatke o:

- semenskem materialu, ki ga je uporabil za pridelavo GSR (vrsta, sorta in posebni identifikator za GSO, količina nabavljenega in uporabljenega semenskega materiala) ter o njegovem poreklu (dobavitelj ali distributer, pri katerem je semenski material nabavil),
- količini neuporabljenega semenskega materiala ter o načinu uničenja oziroma odsvojitve neuporabljenega semena,
- dejanski površini GERK-a, na kateri prideluje GSR, ter površini morebitnega pribežališčnega pasu na tem GERK-u,

- datumu setve, saditve oziroma presajanja GSR,
- splošni oskrbi posevka ali nasada (npr. uničevanje plevela, zatiranje škodljivih organizmov, okopavanje, gnojenje, ...),
- posebnosti pri pridelavi GSR med rastjo,
- datumu spravila pridelka in količini pridelka,
- načinu skladiščenja oziroma uporabe ali odsvojitve pridelka GSR.

(8) Pridelovalec GSR mora podatke iz evidence iz prejšnjega odstavka, dokazila o nabavi, porabi in načinu odsvojitve semenskega materiala GSR, uradne etikete s katerimi je bil označen semenski material GSR, ter o načinu morebitne odsvojitve pridelka GSR hraniti najmanj 5 let od leta, v katerem so evidence nastale oziroma v katerem je pridobil dokazila.

(9) Pridelovalec GSR mora najpozneje v 30 dneh po začetku pridelave GSR ministrstvu sporočiti podatke iz prve, druge, tretje in četrte alineje sedmega odstavka tega člena.

(10) Pridelovalec GSR mora najpozneje v 30 dneh po spravilu pridelka GSR ministrstvu dostaviti poročilo o pridelavi GSR, v katerem mora poleg podatkov iz sedme in osme alineje sedmega odstavka tega člena navesti morebitne posebnosti pri pridelavi GSR med rastjo.

(11) Vlada predpiše za posamezno vrsto GSR obdobje, v katerem na istem GERK-u ni dovoljeno ponovno pridelovati rastlin iste ali sorodne vrste kot so GSR.

PRIDELAVA GSR NA PODLAGI DOGOVORA

11. člen

(dogovor o pridelavi GSR na sosednjih GERK-ih)

(1) Če se pridelovalci GSR, ki imajo v uporabi sosednje GERK-e, razen GERK-ov z vrsto dejanske rabe 'rastlinjak', dogovorijo, da bodo na vseh teh GERK-ih v isti rastni dobi pridelovali GSR iste vrste z istovrstno gensko spremembo (isti posebni identifikator za GSO), se ne glede na določbe 7. člena tega zakona celotnemu zemljišču, ki ga tvorijo sosednji GERK-i, določita skupni varovalni in pribežališčni pas, in sicer glede na zunanji rob zemljišča, ki ga tvorijo sosednji GERK-i. Širina skupnega varovalnega pasu mora biti v skladu s predpisom iz sedmega odstavka 7. člena tega zakona. Skupni pribežališčni pas mora obsegati najmanj 20 % skupne površine vseh sosednjih GERK-ov.

(2) Pridelovalci GSR vložijo na ministrstvo vlogo za pridelavo GSR na sosednjih GERK-ih v skladu s prejšnjim odstavkom po skupnem predstavniku ali skupnem pooblaščenцу najpozneje 120 dni pred predvidenim začetkom pridelovanja teh GSR. V vlogi morajo za vsakega pridelovalca GSR navesti podatke iz drugega odstavka 8. člena tega zakona ter priložiti izjave in soglasja iz tretjega odstavka 8. člena tega zakona.

(3) Ne glede na določbe četrtega odstavka 8. člena tega zakona se mora soglasje posameznega nosilca kmetijskega gospodarstva, ki ima v uporabi GERK-e, ki ležijo v skupnem varovalnem pasu iz prvega odstavka tega člena, ali lastnika posameznih katastrskih parcel, ki ležijo v tem varovalnem pasu, glasiti na vse pridelovalce GSR, ki so navedeni v vlogi iz prejšnjega odstavka.

(4) Ministrstvo izda dovoljenje za pridelavo GSR na sosednjih GERK-ih v skladu z 9. členom tega zakona.

12. člen

(dogovor o pridelavi GSR na določenem območju)

(1) Nosilci kmetijskih gospodarstev, ki imajo v uporabi GERK-e na določenem pridelovalnem območju, se lahko medsebojno dogovorijo, da bodo na tem območju določeno obdobje, ki ne more biti

daljše od 2 let,¹¹ pridelovali GSR določene vrste z istovrstno gensko spremembo (isti posebni identifikator za GSO).

(2) Pisni dogovor o pridelavi GSR v skladu s prejšnjim odstavkom morajo skleniti nosilci vseh kmetijskih gospodarstev, ki imajo v uporabi GERK-e na tem območju (v nadaljnjem besedilu: podpisniki dogovora o pridelavi GSR).

(3) Pisni dogovor vsebuje:

- seznam podpisnikov dogovora o pridelavi GSR, v katerem morajo biti navedeni vsi nosilci kmetijskih gospodarstev, ki imajo v uporabi GERK-e na območju, na katerega se nanaša dogovor, z naslednjimi podatki: firma oziroma osebno ime ter sedež oziroma naslov; KMG-MID številka, davčna številka, matična številka poslovnega subjekta ali enotna matična številka občana; v seznamu se posebej navedejo podpisniki dogovora, ki bodo pridelovali GSR in izpolnjujejo pogoje iz prve alineje prvega odstavka 5. člena tega zakona;
- osebno ime ter naslov skupnega predstavnika v postopku pridobitve dovoljenja za pridelavo GSR na določenem območju in za sporočanje podatkov o letni pridelavi GSR iz 15. člena tega zakona,
- opredelitev območja s seznamom vseh GERK-ov, ki ležijo v tem območju (GERK-PID številka, površina), po podpisnikih dogovora o pridelavi GSR, ter seznamom morebitnih ostalih katastrskih parcel (k.o. in številka parcele ter površina) po lastnikih; v seznamu morajo biti posebej označeni GERK-i ali katastrske parcele, ki ležijo v varovalnem pasu;
- vrsto GSR, ki jih bodo pridelovali podpisniki dogovora o pridelavi GSR (rastlinska vrsta in posebni identifikator za GSO),
- način pridelave GSR (na prostem ali v zaščitenem prostoru),
- obdobje pridelovanja,
- obvezo, da bodo GSR pridelovali le pridelovalci GSR, ki izpolnjujejo pogoje iz prve alineje prvega odstavka 5. člena tega zakona in ki so v seznamu iz prve alineje tega odstavka posebej navedeni,
- obvezo, da bodo vsi podpisniki dogovora o pridelavi GSR izvajali ukrepe v varovalnem pasu in druge ukrepe iz četrtega in petega odstavka tega člena, da bodo vsako leto v skladu s 15. členom tega zakona do predpisanega roka sporočali ministrstvu podatke o letni pridelavi GSR in drugih rastlin iste ali sorodne vrste kot GSR ter izpolnjevali obveznosti iz 16. člena tega zakona.

(4) Varovalni pas se za območje iz tretje alineje prejšnjega odstavka določi znotraj tega območja na njegovem zunanjem robu. Širina varovalnega pasu mora biti v skladu s predpisom iz sedmega odstavka 7. člena tega zakona. V varovalnem pasu se na vseh GERK-ih in drugih katastrskih parcelah izvajajo ukrepi v skladu s tretjim in četrtem odstavkom 7. člena tega zakona.

(5) Če se na območju iz tretje alineje tretjega odstavka tega člena na prostem pridelujejo na insekte odporne GSR, se morajo gensko nespremenjene rastline iste vrste kot so GSR, na tem območju pridelovati na najmanj 20 % skupne površine vseh GERK-ov, na katerih se v določeni rastni dobi pridelujejo rastline iste vrste kot so GSR.

13. člen (vloga)

(1) Podpisniki dogovora iz prejšnjega člena vložijo po skupnem predstavniku na ministrstvo vlogo za pridobitev dovoljenja za pridelavo GSR na določenem območju najpozneje 120 dni pred predvidenim začetkom pridelovanja teh GSR.

¹¹ Rok 10 let je nesprejemljiv! Zaradi nenehnih sprememb na področju znanja o GSO in njihovih vplivih je potrebno strogo omejiti veljavnost takega dogovora.

(2) V vlogi iz prejšnjega odstavka, ki ji je treba priložiti dogovor iz prejšnjega člena, se pri posameznem podpisniku dogovora, ki je v seznamu iz prve alineje tretjega odstavka prejšnjega člena naveden kot pridelovalec GSR, navedejo tudi podatki o osebi, ki je strokovno usposobljena za ravnanje z GSR (osebno ime in naslov; davčna številka; enotna matična številka občana, številka in datum veljavnega potrdila o opravljenem preizkusu znanja).

(3) Če ležijo na območju iz tretje alineje tretjega odstavka prejšnjega člena tudi katastrske parcele lastnikov, ki niso nosilci kmetijskih gospodarstev, je treba vlogi priložiti soglasje vseh lastnikov teh katastrskih parcel.

(4) Iz soglasja posameznega lastnika iz prejšnjega odstavka mora biti jasno razvidno, na katere katastrske parcele se nanaša.

(5) S soglasjem iz tretjega odstavka tega člena se posamezni lastnik strinja:

- z dogovorom, ki so ga sklenili podpisniki v skladu s prejšnjim členom, da se na območju iz tretje alineje tretjega odstavka prejšnjega člena vzpostavi območje za pridelavo določene vrste GSR,
- da na svojih katastrskih parcelah, ki ležijo v tem območju, ne bo prideloval rastlin iste ali sorodne vrste kot so GSR, če pa jih bo prideloval, bodo te rastline gensko nespremenjene, njihov pridelek pa bo označil kot GSO v skladu s predpisi, ki urejajo označevanje GSO.

14. člen

(izdaja in odvzem dovoljenja za pridelavo GSR na določenem območju)

(1) Če je iz vloge iz prejšnjega člena razvidno, da so izpolnjeni pogoji iz 12. in 13. člena tega zakona, izda ministrstvo dovoljenje za pridelavo GSR na določenem območju, ki velja za obdobje pridelovanja, določeno v dogovoru iz 12. člena tega zakona, vendar največ za 2 leti.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka mora ministrstvo pred odločitvijo o izdaji dovoljenja pridobiti mnenje ministrstva, pristojnega za okolje, če leži območje, na katerega se nanaša vloga, v zavarovanem območju ali ekološko pomembnem območju v skladu z zakonom, ki ureja ohranjanje narave.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena ministrstvo ne izda dovoljenja, če:

- se vloga nanaša na GSR, ki nimajo dovoljenja za dajanje na trg z namenom pridelave v skladu s predpisi, ki urejajo GSO,
- leži območje, na katerega se nanaša vloga, v posebnem varstvenem območju v skladu z predpisom, ki ureja posebna varstvena območja, oziroma če območje, na katerega se nanaša vloga, na tako območje meji,
- meji območje, na katerega se nanaša vloga, ali pripadajoči varovalni pas, na območje ekološkega kmetovanja¹²,
- je iz mnenja ministrstva, pristojnega za okolje, iz prejšnjega odstavka razvidno, da bi imela pridelava GSR negativne posledice za prosto živeče živalske in rastlinske vrste na tem območju ter na njihov življenjski prostor,
- je bilo na območju, na katerega se nanaša vloga, ali na delu tega območja pred tem že vzpostavljeno območje brez GSR v skladu z 19. členom tega zakona,
- je najmanj eden od nosilcev kmetijskih gospodarstev, ki so sklenili dogovor, vključen v oblike kmetovanja, pri katerih uporaba GSO ni dovoljena,
- najmanj eden od pridelovalcev GSR, ki so sklenili dogovor, v letu pred vložitvijo vloge iz prejšnjega člena ni izpolnjeval obveznosti pridelovalca GSR iz 10. člena tega zakona.

¹² Menimo, da predlagana ureditev **ne upošteva** posebne vloge in hkrati posebne občutljivosti ekološkega kmetijstva. Evropski komisiji je po potrebi treba dopovedati, da je ekološko kmetijstvo v Sloveniji pomembna (prednostna?) strateška usmeritev in da ga mora država zato pač ustrezno zaščititi.

(4) V obdobju, za katerega je izdano dovoljenje iz prvega odstavka tega člena, lahko posamezni podpisnik dogovora o pridelavi GSR na kateremkoli GERK-u, ki leži v območju iz tretje alineje tretjega odstavka 12. člena tega zakona in je vpisan v evidenco GERK-ov njegovega kmetijskega gospodarstva, prideluje GSR pod pogojem, da je pridelovalec GSR iz seznama iz tretjega odstavka 12. člena tega zakona, da GERK ne leži v varovalnem pasu in da so vsi podpisniki dogovora o pridelavi GSR do predpisanega roka sporočili ministrstvu podatke o skupni letni pridelavi rastlin iste ali sorodne vrste kot so GSR v skladu s 15. členom tega zakona.

(5) Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena ministrstvo po uradni dolžnosti ali na predlog pristojnega inšpektorja odvzame dovoljenje za pridelavo GSR na določenem območju, če:

- podpisniki dogovora o pridelavi GSR do predpisanega roka ministrstvu niso sporočili podatkov iz 15. člena tega zakona,
- se na podlagi podatkov iz sporočila iz 15. člena tega zakona ugotovi, da podpisniki dogovora o pridelavi GSR ne izvajajo ukrepov iz četrtega in petega odstavka 12. člena,
- so bile v pretekli rastni dobi ugotovljene kršitve obveznosti podpisnikov dogovora o pridelavi GSR, določene v 16. členu tega zakona.

(6) Če najmanj en podpisnik dogovora o pridelavi GSR iz 12. člena tega zakona pred iztekom veljavnosti dovoljenja iz prvega odstavka tega člena obvesti ministrstvo, da odstopa od dogovora, izda ministrstvo odločbo o predčasnem prenehanju dovoljenja.

(7) Ministrstvo vpiše podatke iz dovoljenja iz prvega odstavka tega člena v register pridelovalcev GSR iz drugega odstavka 25. člena tega zakona ter te podatke posreduje pristojni upravni enoti, na podlagi katerih upravna enota po uradni dolžnosti vpiše v evidenco GERK podatke o GERK-ih, ki ležijo v območju iz tretjega odstavka 12. člena tega zakona in na katerih je dovoljena pridelava GSR, o vrsti GSR, ki se lahko prideluje na teh GERK-ih, o GERK-ih, ki ležijo v varovalnem pasu in na katerih se izvajajo ukrepi iz 7. člena tega zakona, o roku veljavnosti dovoljenja ter o morebitnem odvzemu ali prenehanju dovoljenja v skladu s petim ali šestim odstavkom tega člena.

15. člen **(podatki o letni pridelavi GSR)**

(1) Podpisniki dogovora o pridelavi GSR morajo vsako leto najpozneje en mesec pred predvidenim začetkom pridelave po skupnem predstavniku sporočiti ministrstvu podatke o GERK-ih, na katerih bodo v tej rastni dobi pridelovali GSR ter druge rastline iste ali sorodne vrste kot so GSR. V sporočilu mora biti navedeno:

- pri posameznem pridelovalcu GSR: osebno ime ali firma, naslov ali sedež ter KMG-MID, podatki o GERK-ih, na katerih namerava pridelovati GSR in o GERK-ih, na katerih bo prideloval gensko nespremenjene rastline iste ali sorodne vrste kot so GSR (GERK-PID, površina GERK-a, rastlinska vrsta, sorta in posebni identifikator za GSO),
- pri ostalih nosilcih kmetijskih gospodarstev osebno ime ali firma, naslov ali sedež ter KMG-MID, podatki o GERK-ih, na katerih namerava pridelovati gensko nespremenjene rastline iste ali sorodne vrste kot so GSR (GERK-PID, površina GERK-a, rastlinska vrsta in sorta).

16. člen **(obveznosti nosilcev kmetijskih gospodarstev na območju za pridelavo GSR)**

(1) Podpisniki dogovora o pridelavi GSR morajo vse rastline iste ali sorodne vrste kot so GSR, ki jih pridelujejo na kateremkoli GERK-u na območju iz tretje alineje tretjega odstavka 12. člena tega zakona, ter njihov pridelek vedno označiti kot gensko spremenjene v skladu s predpisi, ki urejajo označevanje GSO.

(2) Če pridelujejo podpisniki dogovora o pridelavi GSR iste ali sorodne vrste rastlin kot so GSR na GERK-ih zunaj območja iz tretje alineje tretjega odstavka 12. člena tega zakona, morajo:

- zagotoviti, da so te rastline in njihov pridelek med spravilom, transportom in skladiščenjem fizično ločeni od rastlin ali pridelka, pridelanih znotraj območja ali
- te rastline in njihov pridelek označiti kot GSO v skladu s predpisi, ki urejajo označevanje GSO.

(3) Poleg obveznosti iz prvega in drugega odstavka tega člena morajo podpisniki dogovora o pridelavi GSR, ki v določeni rastni dobi pridelujejo GSR, izpolnjevati obveznosti pridelovalca GSR iz 10. člena tega zakona.

(4) Podpisniki dogovora o pridelavi GSR, ki v določeni rastni dobi ne pridelujejo GSR, morajo po posameznem GERK-u voditi evidenco o pridelavi gensko nespremenjenih rastlin iste ali sorodne vrste kot so GSR. Evidenca mora vsebovati podatke o:

- semenskem materialu, ki ga je uporabil za pridelavo (vrsta, sorta), o njegovem poreklu (dobavitelj ali distributer, pri katerem so semenski material nabavili) ter o datumu setve ali saditve,
- dejanski površini, na kateri pridelujejo gensko nespremenjene rastline iste ali sorodne vrste kot GSR,
- datumu spravila pridelka in količini pridelka,
- načinu skladiščenja oziroma uporabe ali odsvojitve pridelka.

USPOSABLJANJE

17. člen (izvajalci usposabljanja)

(1) Ministrstvo imenuje za izvajalce strokovnega usposabljanja pridelovalcev GSR pravno ali fizično osebo, ki izpolnjuje pogoje glede strokovne, prostorske in tehnične usposobljenosti (v nadaljnjem besedilu: izvajalec usposabljanja).

(2) Ministrstvo izbere izvajalca usposabljanja na podlagi javnega razpisa. Po opravljenem javnem razpisu izda ministrstvo odločbo o imenovanju izvajalca usposabljanja.

(3) Javni razpis iz prejšnjega odstavka ni potreben za izvajalca usposabljanja, ki je javni zavod, ki deluje na področju kmetijstva. Tega ministrstvo imenuje na podlagi vloge z odločbo v upravnem postopku, če izpolnjuje predpisane pogoje¹³.

(4) Z imenovanim izvajalcem usposabljanja iz drugega ali tretjega odstavka tega člena sklenuje ministrstvo pogodbo, s katero se uredijo medsebojna razmerja.

(5) Če imenovani izvajalec usposabljanja iz drugega ali tretjega odstavka tega člena preneha izpolnjevati predpisane pogoje ali če se ugotovi, da ne izvaja pogodbenih obveznosti, ministrstvo z odločbo razveljavi imenovanje.

(6) Minister predpiše pogoje, ki jih mora glede strokovne, prostorske in tehnične usposobljenosti izpolnjevati izvajalec usposabljanja¹⁴.

¹³ Določba mora biti oblikovana tako, da javni zavod ne more pridobiti pooblastila preveč preprosto; zapisati je treba, na kakšen način se mora javni zavod prijaviti in kako mora dokazati svojo usposobljenost. Najbolje bi bilo, če bi o izpolnjevanju pogojev (za javne zavode in za druge) odločala komisija, v kateri bi moral biti tudi predstavnik okoljskih in potrošniških organizacij.

¹⁴ Želeli bi si, da bi tudi v tem primeru zainteresirana javnost oz. vsaj njeni predstavniki imeli možnost podati komentarje na pogoje, saj je treba zagotoviti, da bodo tudi glede tega določila interesi javnosati upoštevani.

Enako velja za točko 4 18. člena.

Na kakšen način bi to lahko zagotovili? – prosimo za vaš predlog!

18. člen **(vsebina usposabljanja)**

- (1) Strokovno usposabljanje za pridelovalca GSR izvede izvajalec usposabljanja iz prejšnjega člena po programu, ki obsega tečaj in pisno preverjanje znanja na področju ravnanja z GSO in zagotavljanja soobstoja pridelave GSR ter konvencionalnega, ekološkega ali drugega načina pridelave.
- (2) Po uspešno opravljenem preizkusu znanja izda izvajalec usposabljanja pridelovalcu GSR potrdilo o opravljenem preizkusu znanja, ki velja 5 let. O izdanih potrdilih o opravljenem preizkusu znanja mora izvajalec usposabljanja sproti obveščati ministrstvo.
- (3) Stroške tečaja in preizkusa znanja iz prvega odstavka tega člena krijejo pridelovalci GSR sami.
- (4) Minister predpiše podrobnejšo vsebino in program usposabljanja, način opravljanja preskusa znanja ter določi najvišjo višino stroškov tečaja in preizkusa znanja.¹⁵

OBMOČJA BREZ GSR

19. člen **(dogovor o določitvi območja brez GSR)**

- (1) Nosilci kmetijskih gospodarstev, ki imajo v uporabi GERK-e na določenem pridelovalnem območju, se lahko medsebojno dogovorijo, da na tem območju določeno obdobje GSR ne bodo pridelovali.
- (2) Pisni dogovor o določitvi območja, na katerem se GSR ne pridelujejo (v nadaljnjem besedilu: območje brez GSR), morajo skleniti nosilci vseh kmetijskih gospodarstev, ki imajo v uporabi GERK-e na tem območju.
- (3) Pisni dogovor vsebuje:
 - seznam vseh nosilcev kmetijskih gospodarstev, ki imajo v uporabi GERK-e na območju, na katerega se nanaša dogovor, z naslednjimi podatki: firma oziroma osebno ime ter sedež oziroma naslov; KMG-MID številka, davčna številka, matična številka poslovnega subjekta ali enotna matična številka občana;
 - opredelitev območja brez GSR s seznamom vseh GERK-ov, ki ležijo v tem območju, po nosilcih kmetijskih gospodarstev (GERK-PID številka, površina) ter seznam morebitnih ostalih katastrskih parcel (k.o. in številka parcele ter površina) po lastnikih,
 - obdobje veljavnosti dogovora,
 - obvezo, da na območju iz druge alineje tega odstavka v obdobju veljavnosti dogovora ne bodo pridelovali GSR.
- (4) Podpisniki dogovora iz prejšnjega odstavka po skupnem predstavniku vložijo na ministrstvo vlogo za območje brez GSR. Vlogi je treba priložiti dogovor iz prejšnjega odstavka.
- (5) Če ležijo na območju iz druge alineje tretjega odstavka tega člena tudi katastrske parcele lastnikov, ki niso nosilci kmetijskih gospodarstev, je treba vlogi priložiti tudi soglasje vseh lastnikov teh katastrskih parcel.
- (6) S soglasjem iz prejšnjega odstavka se lastnik posamezne katastrske parcele strinja:
 - z dogovorom nosilcev kmetijskih gospodarstev iz prvega odstavka tega člena, da na območju iz druge alineje tretjega odstavka tega člena vzpostavijo območje brez GSR,

¹⁵ Enako kot opomba št. 11!

- da na svojih katastrskih parcelah, ki ležijo v tem območju, ne bo prideloval rastlin, ki so GSR.

(7) Če je iz dogovora in soglasij iz drugega in petega odstavka tega člena razvidno, da se z vzpostavitvijo območja brez GSR iz druge alineje tretjega odstavka tega člena strinjajo vsi nosilci kmetijskih gospodarstev, ki imajo v uporabi GERK-e na tem območju, ter vsi lastniki ostalih katastrskih parcel na tem območju, izda ministrstvo odločbo, s katero ugotovi, da se za obdobje, določeno z dogovorom, to območje šteje za območje brez GSR.

(8) Če nosilci kmetijskih gospodarstev, ki so sklenili dogovor iz tretjega odstavka tega člena, pred iztekom veljavnosti dogovora obvestijo ministrstvo, da odstopajo od tega dogovora, izda ministrstvo odločbo, s katero ugotovi, da se to območje ne šteje več za območje brez GSR.

(9) Ministrstvo posreduje pristojni upravni enoti podatke iz odločbe iz sedmega in osmega odstavka tega člena, na podlagi katerih upravna enota po uradni dolžnosti vpiše v evidenco GERK podatke o GERK-ih, ki ležijo v območju brez GSR iz drugega odstavka tega člena

DISTRIBUTERJI SEMENSKEGA MATERIALA GSR

20. člen

(prodaja semenskega materiala GSR)

(1) Semenski material GSR lahko pridelovalcem GSR prodaja samo pravna ali fizična oseba, ki opravlja registrirano dejavnost trgovine semenskega materiala kmetijskih rastlin na debelo ali na drobno na območju Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: distributer semenskega materiala GSR), in ki je vpisana v register distributerjev semenskega materiala GSR (v nadaljnjem besedilu: register distributerjev) v skladu z 21. členom tega zakona.

21. člen

(vpis v register distributerjev)

(1) Distributer semenskega materiala GSR se vpiše v register distributerjev, če izpolnjuje pogoje iz prejšnjega odstavka in če zagotovi na vsakem prodajnem mestu odgovorno osebo za prodajo semenskega materiala GSR (v nadaljnjem besedilu: odgovorna oseba distributerja), ki je strokovno usposobljena za ravnanje z GSR in ki bo odgovorna prodajo semenskega materiala GSR in za vodenje evidenc o sporočanje o prodaji semenskega materiala GSR.

(2) Šteje se, da je odgovorna oseba distributerja strokovno usposobljena za ravnanje z GSR, če ima veljavno potrdilo o opravljenem preizkusu znanja iz drugega odstavka 18. člena tega zakona.

(3) Distributer semenskega materiala GSR se vpiše v register distributerjev na podlagi vloge, ki jo vloži na ministrstvo. V vlogi mora navesti podatke o:

- distributerju semenskega materiala GSR: osebno ime in naslov ali firmo in sedež, davčno številko, enotno matično številko občana ali matično številko poslovnega subjekta,
- lokaciji prodajnega mesta ali prodajnih mest semenskega materiala GSR (ime prodajnega mesta in naslov),
- odgovorni osebi distributerja na posameznem prodajnem mestu: osebno ime in naslov, enotno matično številko občana, davčno številko, številko in datum potrdila o opravljenem preizkusu znanja.

(4) Ministrstvo na podlagi odločbe vpiše distributerja semenskega materiala GSR v register distributerjev, če ugotovi, da so izpolnjeni pogoji za vpis iz tega člena. Ob vpisu v register ministrstvo dodeli distributerju registrsko številko, pod katero se vodi v registru distributerjev.

22. člen

(obveznosti distributerja)

(1) Distributer semenskega materiala GSR lahko semenski material GSR prodaja samo osebam, ki imajo veljavno potrdilo o opravljenem preizkusu znanja iz drugega odstavka 18. člena tega zakona in veljavno dovoljenje za gojitev GSO iz 9. člena tega zakona.

(2) Distributer semenskega materiala GSR mora voditi evidenco o količini in poreklu nabavljenega ter o količini prodanega semenskega materiala GSR po vrstah in sortah.

(3) Podatke iz evidence iz prejšnjega odstavka mora hraniti najmanj sedem let¹⁶.

(4) Podatke o količinah nabavljenega in prodanega semenskega materiala GSR po vrstah in sortah mora distributer semenskega materiala GSR mesečno posredovati ministrstvu, in sicer najpozneje do 20. v mesecu za pretekli mesec.

(5) Distributer semenskega materiala GSR mora sporočiti morebitne spremembe podatkov iz tretjega odstavka prejšnjega člena, ki se vodijo v registru distributerjev v skladu s prvim odstavkom 25. člena tega zakona, najpozneje v 30 dneh od nastale spremembe.

23. člen **(izbris iz registra distributerjev)**

Ministrstvo po uradni dolžnosti, na predlog inšpektorja ali na predlog distributerja semenskega materiala GSR izbriše distributerja iz registra distributerjev, če:

- če krši obveznosti distributerja iz prejšnjega člena ali
- če preneha opravljati dejavnost distributerja.

REGISTRA IN EVIDENCA

24. člen **(vzpostavitev registrov in evidence)**

Zaradi spremljanja stanja na področju pridelave in zaradi omogočanja izvajanja monitoringa iz 33. člena tega zakona ministrstvo vzpostavi, upravlja in vodi register distributerjev semenskega materiala GSR, register pridelovalcev GSR ter evidenco o nabavljenih in prodanih količinah semenskega materiala GSR.

25. člen **(vsebina registrov)**

(1) V registru distributerjev semenskega materiala GSR se vodijo podatki o:

- distributerju: osebno ime in naslov oziroma firmo ali sedež distributerja, davčno številko, enotno matično številko občana ali matično številko poslovnega subjekta,
- lokaciji prodajnega mesta ali prodajnih mest semenskega materiala GSR: ime in naslov posameznega prodajnega mesta,
- odgovorni osebi distributerja na posameznem prodajnem mestu: osebno ime in naslov, enotno matično številko občana, davčno številko, številko in datum potrdila o opravljenem preizkusu znanja.

(2) V registru pridelovalcev GSR se vodijo naslednji podatki iz dovoljenja za pridelavo GSR iz prvega odstavka 9. člena, četrtega odstavka 11. člena ali prvega odstavka 14. člena tega zakona ter sporočila o letni pridelavi GSR iz 15. člena tega zakona:

¹⁶ Tako dolga doba je potrebna zaradi možnosti spremljanja dogajanja tudi za daljše časovno obdobje; 3 leta je premalo!

- o pridelovalcu GSR (firma ali osebno ime ter sedež ali naslov; davčna številka; matična številka poslovnega subjekta ali enotna matična številka občana, KMG-MID kmetijskega gospodarstva, katerega nosilec je pridelovalec GSR);
- o posameznem GERK-u, na katerem namerava pridelovati GSR v določenem letu (GERK_PID, vrsta dejanske rabe na tem GERK-u, skupna površina GERK-a ter površina GERK-a, na kateri namerava pridelovati GSR, če GSR ne namerava pridelovati na celotnem GERK-u);
- GSR, ki jih namerava pridelovati na tem GERK-u (rastlinska vrsta in sorta ter posebni identifikator za GSO, ki ga sorta vsebuje);
- o GERK-ih ali katastrskih parcelah, ki ležijo v varovalnem pasu (GERK_PID, vrsta dejanske rabe na tem GERK-u, skupna površina GERK-a, katastrska občina, številka in površina parcele);
- osebi, ki je strokovno usposobljena za ravnanje z GSR (osebno ime in naslov; davčna številka; enotna matična številka občana, številka in datum veljavnega potrdila o opravljenem preizkusu znanja).

(3) V registru pridelovalcev GSR iz prejšnjega odstavka se na podlagi sporočila oziroma poročila pridelovalca GSR iz devetega in desetega odstavka 10. člena tega zakona vodijo tudi podatki o:

- semenskem materialu, ki ga je uporabil za pridelavo GSR (vrsta, sorta in posebni identifikator za GSO, ki ga sorta vsebuje, količina nabavljenega in uporabljenega semenskega materiala) ter o njegovem poreklu (dobavitelj ali distributer, pri katerem je semenski material nabavil),
- količini neuporabljenega semenskega materiala ter o načinu uničenja oziroma odsvojitve neuporabljenega semena,
- dejanski površini GERK-a, na kateri prideluje GSR, ter površini morebitnega pribežališnega pasu na tem GERK-u,
- datumu setve, saditve oziroma presajanja GSR,
- datumu spravila pridelka in količini pridelka,
- načinu skladiščenja oziroma uporabe ali odsvojitve pridelka GSR.

26. člen

(vodenje in vzdrževanje registra distributerjev in registra pridelovalcev)

(1) Register distributerjev in register pridelovalcev se vodita v elektronski obliki. Podatki v registrih se vodijo v pisni in grafični obliki.

(2) Ministrstvo pri vzpostavitvi in vodenju podatkov iz registra distributerjev semenskega materiala GSR in registra pridelovalcev GSR iz 25. člena tega zakona pridobiva in obdeluje naslednje podatke:

- o pridelovalcih in distributerjih GSR iz evidence subjektov, ki se vodi v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo,
- o kmetijskih gospodarstvih iz registra kmetijskih gospodarstev, ki se vodi v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo,
- o GERK-ih iz evidence GERK, ki se vodi v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo,
- o lastninskih in zakupnih pravicah na posameznih parcelah iz zemljiške knjige,
- o katastrskih občinah, parcelnih številkah, površinah, lastnikih, upravljavcih, najemnikih iz zemljiškega katastra,
- o poslovnih subjektih iz Poslovnega registra Slovenije,
- o posebnih varstvenih, zavarovanih in ekološko pomembnih območjih iz evidenc, ki jih vodi ministrstvo, pristojno okolje,
- o zemljiščih, ki so v lasti Republike Slovenije, in zakupnikih teh zemljišč iz zbirk podatkov Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije,
- iz drugih zbirk osebnih podatkov in zbirk podatkov, ki jih vodijo državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti, nosilci javnih pooblastil, pravne osebe javnega prava in druge osebe javnega prava, če to ni prepovedano z drugim zakonom.

(3) Upravljalci podatkov iz prejšnjega odstavka omogočijo ministrstvu neposreden brezplačni dostop do podatkov ali jih brezplačno dajo na voljo.

(4) Podatke iz prvega odstavka tega člena, ki imajo naravo osebnih podatkov, obravnava ministrstvo v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov, ter predpisi, ki urejajo zbirke podatkov, ki jih vodijo državni organi, javni zavodi in agencije, koncesionarji ter drugi pooblaščen organi.

(5) Podatki iz registra distributerjev semenskega materiala GSR in registra pridelovalcev GSR se hranijo najmanj 10 let.

27. člen (vpogled v registra)

(1) Podatki iz registra distributerjev semenskega materiala GSR in registra pridelovalcev GSR so javni.

28. člen (vsebina in vodenje evidence)

V evidenci o nabavljenih in prodanih količinah semenskega materiala GSR vodi ministrstvo v elektronski obliki na podlagi podatkov, ki jih sporočajo distributerji v skladu s četrtem odstavkom 22. člena tega zakona, zbirne podatke o količinah nabavljenega in prodanega semenskega materiala GSR v koledarskem letu po vrstah in sortah.

ODŠKODNINE

29. člen¹⁷ (splošne določbe)

(2) Če je prisotnost GSO v pridelku iz prejšnjega odstavka posledica namernega vnosa GSR v okolje, se šteje, da gre za namerno prisotnost GSO v tem pridelku. Za škodo, ki nastane zaradi namerne prisotnosti GSO v pridelku v skladu s prejšnjim odstavkom, je odgovorna fizična ali pravna oseba, ki je škodo povzročila.

(3) Za namerni vnos GSR v okolje iz prejšnjega odstavka se šteje:

- pridelava GSR brez dovoljenja iz prvega odstavka 5. člena tega zakona,
- kršitev obveznosti pridelovalca GSR iz 10. člena tega zakona.

(4) Če razloga za prisotnost GSO v pridelku iz prejšnjega odstavka ni mogoče ugotoviti ali če je razlog višja sila, se šteje, da gre za nenamerno prisotnost GSO v tem pridelku. Za škodo, ki nastane zaradi nenamerne prisotnosti GSO v pridelku v skladu s prejšnjim odstavkom, odgovarja Republika Slovenija. Potrebna sredstva za plačilo škode zagotavlja ministrstvo.

30. člen

¹⁷ Določbe tega člena so NEZADOSTNE in se z njimi nikakor ne strinjamo! Gre za **ključno vprašanje**: predpis o označevanju GSO v proizvodih se nanaša na NENAMERNO in NAKLJUČNO prisotnost, ki je tehnično mi možno preprečiti! Zato meja za določanje odškodninske odgovornosti po pravni logiki nikakor ne more in ne sme biti 0,9%.

Zakon je treba oblikovati tako, da bo možno ugotavljati, ali je pridelovalec idr. storil VSE, da bi preprečil VSAKRŠNO onesnažitev z GSO (in ne le do meje 0,9%), in v priemru neustreznega ravnanja gojitelja uveljaviti njegovo odgovornost!

Predlagamo nadaljnjo diskusijo o tem, kako oblikovati predpis, da bo ustrezno uredil to vprašanje!

(ugotavljanje nenamerne prisotnosti GSO v pridelku)

(1) Nosilec kmetijskega gospodarstva iz prvega odstavka prejšnjega člena, pri katerem je bila v pridelku ugotovljena prisotnost GSO v deležu, ki zahteva označevanje posameznega pridelka kot GSO v skladu s predpisi, ki urejajo označevanje teh pridelkov prisotnost GSO (v nadaljnjem besedilu: prijavitelj škode), prijavi škodo pristojnemu inšpektorju v roku 8 dni od dneva, ko je bila v pridelku ugotovljena prisotnost GSO.

(2) Pristojni inšpektor izvede na podlagi prijave iz prejšnjega odstavka pregled podatkov iz registra pridelovalcev GSR, pregled dokumentacije prijavitelja škode, pregled na mestu samem ter odvzame uradni vzorec za ugotovitev prisotnosti GSO v pridelku z namenom, da ugotovi morebitno namerno prisotnost GSO v pridelku.

(3) Če na podlagi inšpekcijskega pregleda iz prejšnjega odstavka namerne prisotnosti GSO v pridelku ni mogoče ugotoviti, lahko pošlje prijavitelj škode na ministrstvo pisno prijavo škode v roku 30 dni od prejema inšpekcijskega zapisnika.

(4) Vlada podrobneje določi merila, kdaj se šteje, da je škoda nastala zaradi nenamerne prisotnosti GSO v pridelku.

31. člen (višina odškodnine)

18

(2) Prijavitelj škode, ki se ne strinja z odločitvijo ministrstva, lahko s tožbo zahteva, da o odškodnini odloči pristojno sodišče.

(3) Vlada določi podrobnejše metode in merila za določanje višine odškodnine.

32. člen (namerna prisotnost GSO v pridelku)

Glede povzročitve in odgovornosti za škodo zaradi ugotovljene namerne prisotnosti GSO v pridelkih, se uporabljajo določbe obligacijskega zakona, v kolikor ta zakon ne določa drugače.¹⁹

MONITORING

33. člen (monitoring)

(1) V Republiki Sloveniji se izvaja spremljanje naključne prisotnosti GSO v kmetijskih rastlinah in pridelkih na kmetijskih gospodarstvih (v nadaljnjem besedilu: monitoring).

(2) Nosilec monitoringa po tem zakonu je ministrstvo. Ministrstvo izvaja monitoring na podlagi letnega programa monitoringa, ki ga sprejme minister.

(3) Predlog letnega programa monitoringa pripravi ministrstvo skupaj z inšpekcijo, pristojno za kmetijstvo, in imenovanim laboratorijem za določanje GSO v rastlinah in pridelkih. Pri pripravi

¹⁸ Tudi ta določba je neustrezna, saj je nepravilna do oškodovanca – zajema namreč le IMAGINARNO izgubo prihodka zaradi razlike med tržno ceno pridelkov z/brez GSO. Predpis pa mora ponuditi pravično rešitev za REALNO škodo, ki je lahko veliko obsežnejša, kot smo že navedli v okviru pripomb na prvi osnutek zakona. TUDI TO SMATRAMO ZA KLJUČNO VPRAŠANJE!

¹⁹ O tem bi radi dobili več informacij, lahko tdi na sestanku.

predloga letnega programa monitoringa se lahko upoštevajo ugotovitve rezultatov monitoringa iz preteklega leta, podatki o razširjenosti gojenja GSR v Sloveniji in podatki o onesnaženosti semena v Evropski uniji.

(4) Minister imenuje laboratorij iz prejšnjega odstavka na podlagi javnega natečaja izmed laboratorijev, ki so akreditirani za določanje GSO v rastlinah in pridelkih.

(5) Sredstva za izvedbo monitoringa po letnem programu se krijejo iz proračuna Republike Slovenije.

NADZOR NAD IZVAJANJEM DOLOČB TEGA ZAKONA

34. člen (inšpekcijsko nadzorstvo)

(1) Nadzor nad izvajanjem tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, opravlja, v skladu s svojimi pristojnostmi, kmetijski inšpektor.

(2) Nosilci kmetijskih gospodarstev ter distributerji semenskega materiala GSR morajo kmetijskemu inšpektorju omogočiti nemoteno opravljanje inšpekcijskega nadzora. Pri tem ga ne smejo ovirati ter mu morajo dati zahtevane listine, podatke, pojasnila ali potrebne predmete.

(3) Kmetijskemu inšpektorju morajo omogočiti nadzor v skladu s prejšnjim odstavkom tudi lastniki katastrskih parcel, ki ležijo v varovalnih pasovih, v območjih za pridelavo GSR ali v območjih brez GSR, vzpostavljenih v skladu s tem zakonom.

(4) Osebe iz drugega in tretjega odstavka tega člena morajo izvesti ukrepe, ki jih odredi inšpektor v skladu s tem zakonom v roku, določenem v odločbi. Pritožba zoper odločbo kmetijskega inšpektorja ne zadrži izvršitve.

35. člen (pooblastila kmetijskega inšpektorja)

Kmetijski inšpektor ima poleg pooblastil, ki jih ima po splošnih predpisih, ki ureja kmetijsko inšpekcijo, še naslednja pooblastila:

- najmanj enkrat v rastni dobi, vendar pred cvetenjem, pregledati vse GERK-e, na katerih je v določeni rastni dobi dovoljena pridelava GSR ter GERK-e in katastrske parcele, ki ležijo v pripadajočem varovalnem pasu;
- pri pregledu iz prejšnje alineje preveriti, ali so pri pridelavi GSR izpolnjeni vsi pogoji iz dovoljenja za pridelavo GSR in ali vsi nosilci kmetijskih gospodarstev, ki so podpisniki dogovora o pridelavi GSR na določenem območju, pridelujejo v skladu z dogovorom rastline iste ali sorodne vrste kot so GSR;
- preverjati, ali pridelovalci GSR izpolnjujejo obveznosti pridelovalcev GSR iz 10. člena tega zakona in ali nosilci kmetijskih gospodarstev, ki so podpisniki dogovora o pridelavi GSR na določenem območju, izpolnjujejo obveznosti iz 16. člena tega zakona;
- preverjati, ali nosilci kmetijskih gospodarstev ali lastniki katastrskih parcel, katerih GERK-i ali katastrske parcele ležijo v varovalnem pasu, izvajajo ukrepe, določene za ta varovalni pas;
- kadarkoli brezplačno odvzeti vzorce semenskega materiala, rastlin ali pridelka določene vrste na kateremkoli GERK-u ali katastrski parceli za namene preverjanja morebitne prisotnosti GSO v njih;
- pregledovati objekte, naprave, kmetijsko mehanizacijo in druga sredstva, ki na kmetijskem gospodarstvu se uporabljajo za pridelavo, skladiščenje, transport oziroma pridelavo GSR oziroma njihovega pridelka;
- preverjati ali pridelovalci GSR vodijo in hranijo evidence v skladu s tem zakonom, ter ali hranijo dokazila, na podlagi katerih vodijo te evidence;

- preverjati, ali so distributerjih semenskega materiala GSR vpisani v register distributerjev in ali izpolnjujejo obveznosti distributerjev iz 22. člena tega zakona;
- dostopati do registra distributerjev semenskega materiala GSR, registra pridelovalcev GSR in evidence o nabavljenih in prodanih količinah semenskega materiala GSR;
- opravljati druga potrebna dejanja za izvajanje tega zakona.

36. člen (ukrepi kmetijskega inšpektorja)

(1) Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora lahko kmetijski inšpektor, poleg ukrepov, določenih s splošnimi predpisi o inšpekcijah, odredi še naslednje ukrepe:

- da se nepravilnosti in pomanjkljivosti po tem zakonu in predpisih, izdanih na njegovi podlagi, odpravijo v roku, ki ga določi;
- odredijo druge ukrepe in opravijo dejanja, za katera so pooblaščen z zakonom, drugim predpisom ali aktom;
- prepove nadaljnje pridelovanje, transport oziroma shranjevanje;
- odredi odpravo ugotovljenih nepravilnosti v roku, ki ga določi;
- odredi sanacijske in druge ukrepe za odpravo ali zmanjšanje posledic škodljivih vplivov, do katerih je prišlo zaradi ravnanja z GSO;
- na stroške lastnika odredi uničenje rastlin, ki so gensko združljive z GSR, ki se nahajajo v varovalnem pasu;
- odredi vzpostavitev prvotnega stanja in povračilo škode, če so se GSR pridelovale brez dovoljenja;
- odredi druge potrebne ukrepe za izvajanje tega zakona.

KAZENSKÉ DOLOČBE

37. člen (prekrški)

(1) Z globo od 6.000²⁰ do 125.000 evrov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:

- prideluje GSR brez dovoljenja za pridelavo GSR (prva alineja prvega odstavka 5. člena tega zakona);
- ne vzpostavi pribežališnega pasu v skladu s petim odstavkom 7. člena ali prvim odstavkom 11. člena (prvi odstavek 10. člena tega zakona);
- rastlin iste ali sorodne vrste kot so GSR, ki jih prideluje v varovalnem pasu, ali njihovega pridelka ne označi kot GSO v skladu s predpisi o označevanju GSO (druga alineja petega odstavka 8. člena, prvi odstavek 10. člena in druga alineja petega odstavka 13. člena tega zakona);
- za pridelavo GSR ne uporabi semenskega materiala, ki izpolnjuje zahteve za trženje v skladu s predpisi, ki urejajo trženje semenskega materiala kmetijskih rastlin, ali uporabi semenski material, ki je označen z drugim posebnim identifikatorjem, kot je določeno v dovoljenju za pridelavo GSR (drugi odstavek 10. člena tega zakona);
- z neuporabljenim semenskim materialom GSR ravna v nasprotju z določbo tretjega odstavka 10. člena tega zakona;
- GSR, ki jih je pridelal v skladu z dovoljenjem za pridelavo GSR, ter njihovega pridelka, ne označi kot GSO v skladu s predpisi o označevanju GSO (četrti odstavek 10. člena tega zakona);
- ravna v nasprotju s petim odstavkom 10. člena tega zakona ali z drugim odstavkom 16. člena tega zakona;

²⁰ Globa 400 evrov je smešno nizka, če se nanaša na kršitve, ki so navedene pod točko (1). Enako velja za preostale globe. 40 evrov (3), (4) pa je verjetno lapsus?!

- ravna v nasprotju s šestim odstavkom 10. člena tega zakona;
- ne vodi evidenc in ne hrani dokazil iz sedmega odstavka 10. člena oziroma četrtega odstavka 16. člena tega zakona;
- ne sporoči ministrstvu podatkov iz devetega oziroma desetega odstavka 10. člena tega zakona;
- na območju za pridelavo GSR prideluje GSR oseba, ki v seznamu podpisnikov dogovora o pridelavi GSR na določenem območju iz prve alineje prvega odstavka 12. člena tega zakona ni posebej navedena kot pridelovalec GSR (četrti odstavek 14. člena tega zakona);
- na območju za pridelavo GSR prideluje GSR v varovalnem pasu (četrti odstavek 14. člena tega zakona);
- rastlin iste ali sorodne vrste kot so GSR, ki jih prideluje na območju za pridelavo GSR, ter njihovega pridelka ne označi kot GSO v skladu s predpisi o označevanju GSO (prvi odstavek 16. člena tega zakona);
- izvajalec usposabljanja ne sporoča ministrstvu podatkov o izdanih potrdilih o opravljenem preizkusu znanja (drugi odstavek 18. člena);
- prodaja semenski material GSR distributer, ki ni vpisan v register distributerjev semenskega materiala GSR (prvi odstavek 21. člena tega zakona);
- če distributer semenskega materiala GSR ne izpolnjuje obveznosti iz 22. člena tega zakona..

(2) Z globo od 5.000 do 125.000 evrov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik.

(3) Z globo od 5000 do 8000 evrov za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

(4) Z globo od 5.000 do 8.000 evrov se kaznuje za prekršek posameznik, če stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

38. člen

(rok za izdajo izvedbenih predpisov)

(1) Vlada izda predpis iz sedmega odstavka 7. člena tega zakona najpozneje v devetih mesecih po njegovi uveljavitvi.

(2) Minister izda predpise na podlagi tega zakona najpozneje v enem letu po njegovi uveljavitvi.

39. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

NADALJNI KOMENTARJI:

- Je bila predelava (prejšnji 3. člen) namenoma izločena?
- ODŠKODNINSKI SKLAD in podobno: nikakor se ne strinjamo s tem, da bi **kakršnekoli stroške** v zvezi z gojenjem GSO nosili davkoplačevalci! Zato smo v prvem predlogu predlagali uvedbo TAKSE, odškodninske odgovornosti kršitelja in uvedbo odškodninskega sklada.

Menimo, da v sedanjem predlogu to področje ni ustrezno urejeno, in predlagamo nadaljnjo razpravo o načinu, kako to urediti.

Naj opozorimo, da bi določba, po kateri bi stroške v zvezi z gojenjem GSO morali nositi davkoplačevalci, v javnosti povzročila veliko ogorčenje.

Enako velja za neustrezno rešitev problema škode, ki jo lahko utрпи ekološki ali konvencionalni pridelovalec ne-GS rastlin, ker ta škoda v resnici lahko bistveno presega »razliko v tržni ceni«.

DODATKI: Pripombe, ki so priskele 25.10. popoldne in jih zato nismo mogli vgraditi v skupno besedilo, zaradi česar jih posredujemo posebej:

DODATEK 1: Pripombe Zveze BIODAR:

Zahtevamo, da se uvede državni register uvoznikov, preprodajalcev, distributerjev, za katere veljajo enaka pravila in obveze kot za končne porabnike GSR.

Og nakupu GSR semen je potrebno vpisati v knjigo prodaje s strani prodajalca

podatke kupca in kaj kupuje, on pa se podpiše in vpiše datum.

Torej vsak transfer GSR ja v SLO mora biti vpisan v registre in knjige prodaje pri prodajalcih.

Za 29. člen vztrajamo pri tistem, kar smo že prvič predlagali in ima natančno pravno podlago in razlago in česar pri popravkih niso čisto upoštevali.

*Boris Fras
za Zvezo BIODAR*

DODATEK 2: pripombe Demeter Zavoda za biol.-dinam. gospodarjenje oziroma društev za biološko-dinamično gospodarjenje Ajda:

*K čl. 2 Striktno naj se uporablja kratica GSO in ne GSR
GSO zajema tudi rastline; ki so gensko spremenjene z živalskim genom, te pa ne moremo več imenovati rastlina.*

*K čl.7 Naslov člena naj bo Varovalni in pribežališčni pas z ukrepi.
Pri drugi alineji dodati minimalni varovalni pas širine 4 kilometre.*

K čl. 14 V 7. alineji dodati - javna objava na upravni enoti pred polnomočnostjo soglasja.

K čl. 18 Dodati k prvi alineji na koncu - ter vpliv gso na zdravje človeka, živali in rastlin.

K čl.29 Dodati na začetku - škoda zajema vse posledice (kratkoročne, dolgoročne, neposredne in posredne) na človeka, živali in rastline.